

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de erroribus Pelagianorum, de gratia, de iustificatione & merito,
de virtutibus theologicis & quatuor cardinalibus, ac de ineffabili mysterio
incarnationis

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniae Agrippinae, 1671

§. I. Quibusdam præmissis referuntur sententiæ, & vera eligitur

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77177)

illam non componerent in eodem supposito Verbi Divini, jam non resurgeret idem Christus, qui est persona composita ex hac humanitate & personalitate Verbi Divini. Potestque confirmari ex illo Apocal. 5. *dignus est agnus qui occisus est accipere veritatem & divinitatem*. Christus enim divinitatem accepit in resurrectione, per reunionem totius humanitatis cum persona Verbi: quæ fuit veluti restitutio unionis hypostaticæ.

77. Dices primò, Talis unio humanitatis cum persona Verbi, facta in resurrectione, consequitur ad unionem factam in Incarnatione, & ad reunionem partium humanitatis inter se, factam in resurrectione: Ergo non cadit sub merito Christi. Antecedens est certum, ex eo enim quod in Incarnatione humanitas fuerit assumpta à Verbo inamissibiliter, sequitur quod quotiescunque humanitas existerit, sit unita Verbo Divino: Unde cum in resurrectione humanitas Christi, que per mortem destructa fuerat, iterum fuerit reparata per unionem animæ cum corpore, sequitur quod illa humanitas hoc ipso fuerit reunita Verbo Divino. Consequentia verò probatur illud non cadit sub merito, quod naturali sequitur consequitur ad aliud quod gratis concessum est, hac enim ratione Christus habuit gratiam, beatitudinem, scientiam infusam, virtutes infusas, & dona Spiritus sancti, sine meritis, quia hæc consequuntur ad unionem hypostaticam, quæ gratis illi concessa est: Ergo cum prima unio facta in Incarnatione, & similiter reunio animæ cum corpore facta in resurrectione, fuerint concessæ gratis, & nullis præcedentibus meritis ipsius Christi, idem dicendum erit de restitutione unionis hypostaticæ facta in resurrectione.

78. Respondeo, concessio Antecedente, negando Consequentiam: Ad probationem dicendum illud quod naturali sequela consequitur ad aliud quod gratis concessum est, non cadere sub merito, si illud quod gratis concessum est, per aliquod tempus non desinat: si autem desinat per aliquod tempus, tunc illud quod consequitur cadere sub merito; unde cum prima unio totius humanitatis cum persona Verbi Divini, facta in Incarnatione, desierit in morte Christi, desinente ipsa humanitate, potuit deinde restitutio illius unionis, facta in resurrectione, cadere sub merito Christi. Ad illud verò quod dicitur de reunionem partium humanitatis, facta in resurrectione, responderetur illam non esse omnino gratuitam, sicut fuit prima unio hypostatica facta in Incarnatione. Christus enim per se primò meruit talem reunionem partium inter se, & ex consequenti reparationem totius humanitatis, & restitutionem unionis hypostaticæ factam in resurrectione.

79. Dices secundò. Eadem fuit unio hypostatica totius humanitatis facta in resurrectione, ac ea quæ facta est in utero beatæ Virginis, in instanti conceptionis Christi: eadem enim numero fuit humanitas, eadem substantia Verbi Divini, nullà de novo interveniente actione univã: Ergo si Christus primam unionem non meruit, neque secundam mereri potuit.

80. Respondeo eandem quidem fuisse unionem, sed discontinuatam & interruptam, prima enim unio hypostatica totius humanitatis cum Verbo, fuit dissoluta in morte Christi, destructa ipsa humanitate: unde licet Christus non meruerit primam unionem factam in instanti conceptionis, potuit tamen mereri reparationem, seu restitu-

tionem ejusdem unionis, factam in instanti resurrectionis.

ARTICULUS IV.

Virum SS. Patres meruerint, aut saltem mereri potuerint Incarnationem, ejusque circumstantias, de congruo?

§. I.

Quibusdam præmissis referuntur sententiæ, & vera eligitur.

NOta primò, nomine Sanctorum Patrum intelligi viros illos sanctos, sive legis veteris, sive legis scriptæ, quibus fuerit Melior facta rat specialis à Deo revelatio, aut promissio.

Notandum secundò, plura posse in Incarnatione considerari, nimirum ejus substantiam, illius accelerationem, & alias circumstantias, ejusque effectus, qui sunt præcipue duo, scilicet justificatio animarum, & apertio januæ regni celestis: id est, ablatio illius indignitatis, quæ remanserat in tota natura humana, ex eo quod caput illius Deum ostenderat; unde fiebat quod quantumcumque partiales homines iusti essent, impediébatur a consecratione gloriæ, quoad usque satisfactio æqualis & condigna exhiberetur ab aliquo individuo ejusdem naturæ.

Nota tertio, congruitatem dupliciter accipi posse. Uno modo pro congruitate fundata in pura misericordia Dei, sine aliquo jure, sive debito ex parte operis. Alio modo pro congruitate fundata in proportionem amicitie, & in opere gratiæ factæ ab amico: amicitia enim, cum sit pars potentialis iustitiæ, fundat aliquod debitum, etsi non strictum & rigorosum, sicut meritum de condigno. Hic ergo loquimur de merito congrui hoc secundo modo, dum inquirimus, an SS. Patres meruerint saltem de congruo Incarnationem: His præmissis.

Circa propositam difficultatem tres versantur Theologorum sententiæ, duæ extremæ, & altera media. Prima quæ est D. Bonaventuræ in 3. dist. 7. art. 2. quæ 2. asserit SS. Patres meruisse de condigno substantiam Incarnationis, non quantum ad principalem ejus effectum, qui est justificatio animarum, sed quantum ad alium minus principalem, qui est apertio regni celestis. Hanc sententiam imitatur Medina ad potentiam Dei absolutam, secundum quam ipse vult potuisse sanctos Patres simpliciter & absolute mereri de condigno substantiam Incarnationis, si intercessisset divina promissio.

Secunda huic immediate opposita, contendit SS. Patres, non solum non meruisse de condigno, sed nec etiam de congruo Incarnationem. Ita Vazquez hic disp. 22. cap. 4. Theophilus Raynaudus lib. 3. de Christo sect. 2. cap. 1. & alii Recentiores, qui licet concedant meritum de congruo respectu incarnationis, quantum ad accelerationem, aliasque circumstantias, respectu tamen substantiæ Incarnationis illud negant, eò quod principium meriti non possit cadere sub merito, etiam de congruo.

Pro explicatione tertiæ, quæ est communis in Schola D. Thomæ, & meritum quidem de condigno Incarnationis denegat SS. Patribus quicquam præcesserunt, sed meritum de congruo illi tribuit, tam respectu substantiæ, quam circumstantiarum illius.

Dico primo, Sanctos Patres, nec meruisse nec potuisse mereri de condigno Incarnationem quantum ad substantiam.

Prima pars patet ex variis Scripturae locis, quibus unio Verbi cum humanitate immensae Dei misericordiae ac benignitati tribuitur, imò ab ea humana merita remouentur. Sic ad Titum 2. Apostolus: *Apparuit (inquit) benignitas & humanitas saluatoris nostri Dei, non ex operibus iustitiae quae fecimus nos, sed secundum misericordiam suam* (saltem nascenti). Idem sonant illa Luca 1. *Per viscerem misericordiae Dei nostri, in quibus visitauit nos oriens ex alto.* Ecclia Ephes. 2. *Propter nimiam charitatem quam quā dilexit nos, Deus, cum essemus mortui peccatis, conuincit nos in Christo.* Ea ipsa de causa Christus ad Hebraeos 2. dicitur *Gratia Dei.* Ergo ex Scriptura, antiqui Patres non meruerunt de condigno Incarnationem.

Idipsum manifeste convincit improprio quorumvis actui pura creatura cum tali praemio condigne promerendo: est enim ad eod sublimis & eminens, & supra totum ordinem gratiae eleuatum, ut omnis nostrorum meritorum cunctas subitus jaceat, nec ad illud exequendum possit alligere: nulla igitur pura creatura condigne de facio promeruit unionem humanitatis Christi cum Verbo.

Confirmatur & magis illustratur haec ratio:

Uel aliquod opus sit meritum de condigno alicuius praemii, requiritur quod sit aequalis valoris & dignitatis cum ipso: Sed nullum opus SS. Patrum fuit ejusdem valoris cum substantia Incarnationis. Ergo SS. Patres eam non meruerunt de condigno, quantum ad substantiam, per bona opera quae elicerent. Major patet, condignitas enim meriti consistit formaliter in aequalitate ad praemium, non quidem omnimoda, sed proportionis, unde dicitur meritum condignum, quasi simul & aequaliter dignum. Minor vero probatur: Opera antiquorum Patrum nec erant in ordine altiori, nec ex perfectiori gratia procedebant, quam opera meritoria aliorum iustorum: At Incarnatio quoad substantiam excedit in perfectione & valore excellentiam & valorem operum cuiuslibet iusti: Ergo nullum opus SS. Patrum fuit ejusdem valoris cum substantia Incarnationis. Major constat, Minor probatur ex eo quod augmentum gratiae & gloriae est praemium condignissimum omnium operum nostrorum, quia non sunt nisi in ordine gratiae, cuius summa perfectio & complementum ultimum est gloria, seu visio beatifica.

Confirmatur amplius: Ita se habet cum proportionem ordo gratiae ad ordinem unionis hypostaticae, quantum ad meritum de condigno, sic cum se habet ordo naturae ad ordinem gratiae: Sed in toto ordine naturae nihil potest esse meritum de condigno ordinis gratiae: Ergo nec in toto ordine gratiae aliquid esse potest meritum de condigno unionis hypostaticae: unde etiam bona opera SS. Patrum qui Incarnationem praecedebant, solum ad ordinem gratiae pertinebant, non erant meritoria de condigno unionis hypostaticae quantum ad substantiam.

Respondet D. Bonaventura, quod quamvis opera SS. Patrum non adequarent in valore substantiam Incarnationis, vel ejus effectum principalem & primarium, effectum tamen secundarium & minus principalem, qui est apertio januae regni caelestis, exaequabant, subindeque Incarnationem, quantum ad effectum illum secundarium, de condigno mereri potuerunt.

A Sed contra: Illud solum adequat in valore apertionem januae regni caelestis, quod procedit à gratia capitis, quae est gratia universalis: At SS. Patres non operabantur ex gratia capitis quam non habebant, sed ex gratia personali: Ergo illorum bona opera non adequabant in valore Incarnationem, etiam quantum ad illius effectum secundarium, & minus principalem, qui est januae caelestis apertio. Minor est certa, Major vero suaderetur. Bonum commune toti humano generi excedit in valore opus procedens à gratia personali, quia illud est praemium correspondens gratiae capitis, quae est majoris valoris, quam gratia personalis: Sed apertio regni caelestis est bonum commune totius humani generis: Ergo excedit in valore opus procedens à gratia personali, & non nisi ab opere procedente à gratia capitis adaequari potest.

B Ex dictis confutata manet sententia Medinae, 90. & probata secunda pars conclusionis: Nam cum opera SS. Patrum ad ordinem gratiae pertinerent, non solum non habebant, sed nec habere poterant aequalem valorem & dignitatem cum Incarnatione, quae est ordinis altioris, scilicet hypostaticae, qui cum infinitam Verbi Divini personalitatem involuat, est perfectionis quodammodo infinitae, ut docet S. Thomas .i. p. quaest. 25. art. 6. ad 4. & magis excedit ordinem gratiae, quam ordo gratiae ordinem naturae.

C Nec valet quod ait Medina, extrinsecam Dei ordinationem potuisse supplere talem improprietatem, & reddere opera SS. Patrum aequalis ordinis & dignitatis cum Incarnatione. Non valet, inquam: nam extrinseca illa Dei ordinatio non eleuaret illa opera supra ordinem gratiae: Ergo non tribueret illis valorē alterius rationis quam secundum se haberent, subindeque si secundum se non haberent valorem meritorum de condigno Incarnationis, & intrinsecam proportionem cum illa, illam à divina ordinatione non reciperent. Consequentia manifesta est, Antecedens vero probatur. Illa extrinseca Dei ordinatio non faceret quod hujusmodi opera eliceretur à principio digniori, quam sit gratia: Ergo non eleuaret illa supra ordinem gratiae, nec consequenter redderet proportionata ordini hypostatico.

D Confirmatur: Ex hac responsione & doctrina Medinae, sequitur quod opera minus bona & digna possent de condigno mereri praemium majus, & altioris ordinis, quam opera meliora & magis digna: Sed hoc manifestam involvit contradictionem, dicunt enim opera magis vel minus meritoria de condigno, quia sunt magis vel minus digna: Ergo &c. Sequela Majoris patet, quia potest operibus minus dignis advenire extrinseca Dei promissio & ordinatio, nihil intrinsecum illis conferens, & consequenter illa non magis dignificans, quae non adveniret operibus magis secundum se dignis; & sic humilitas Davidis v. g. potuisset mereri de condigno Incarnationem, non vero humilitas B. Virginis, quae multo perfectior & praestantior fuit.

E Neque obstat quod si Deus promississet alicui operi Incarnationem, per tale opus fieret quodammodo debita; hoc enim non proveniret ex condignitate talis operis, sed tantum ex fidelitate Dei, qui non potest non stare promissis, quamvis opera ex natura sua non exigant quod promissum. Nec est simile de gratia respectu gloriae, licet enim possit Deus habenti gratiam denegare gloriam, ex absoluto dominio; hoc tamen non impe-

impedit quin opera elicit a gratia & charitate, exigant tanquam primum sibi connaturale & ejuldem ordinis, ipsam gloriam quam respiciunt tanquam ultimum finem, cum gratia sit *fontis aqua salubris in vitam eternam*, ut dicitur Joan. 4.

94. Ex dictis inferes, antiquos Patres non meruisse nec potuisse mereri de condigno circumstantias intrinsecas Incarnationis: quia circumstantia intrinseca alicujus operis, formaliter & ut sic considerata, sunt ejuldem ordinis cum ipso: unde circumstantia intrinseca Incarnationis pertinent ad ordinem hypostaticum, sicut substantia illius: Ergo si antiqui Patres non potuerint mereri de condigno substantiam Incarnationis, eo quod opera illorum pertinerent ad ordinem gratia, qui est inferior hypostatico, ob eandem rationem non potuerint mereri de condigno circumstantias intrinsecas illius. Dixi *circumstantias intrinsecas*, quia si sermo sit de circumstantiis pure extrinsecis, quales sunt circumstantia temporis & loci, satis probabile est, SS. Patres illas de condigno potuisse mereri, quia cum illae per se non pertineant ad Incarnationem sed per accidens tantum, etiam per accidens tantum spectant ad ordinem hypostaticum. Unde S. Thomas in 3. ad Annibaldum dist. 4. quaest. unica art. 4. in corpore, expressè docet accelerationem Incarnationis potuisse cadere sub meritum de condigno, ait enim: *Sancti Patres Incarnationem meruerunt merito congrui, scilicet se ad suscipiendum tantum beneficium preparando, & non merito condigni, quia non eam per meritum hoc modo debitam sibi fecerunt, quamvis sic potuerint mereri ejus accelerationem.* Si nimirum pactum & promissio ex parte Dei intervenisset.

95. Dico, secundò, SS. Patres meruerunt de congruo Incarnationem, & quantum ad substantiam, & quantum ad accelerationem, aliasque circumstantias.

96. Ita S. Thomas hic art. 11. ubi sic ait: *Ex congruo meruerunt SS. Patres Incarnationem, desiderando & petendo congruum enim erat ut Deus exaudiret eos qui ei obediebant.* Ubi cum S. Thomas dicat quod SS. Patres meruerunt Incarnationem petendo & desiderando, manifestum est quod loquitur de substantia Incarnationis, & non solum de circumstantiis, quia SS. Patres non solum petebant & desiderabant accelerationem & alias circumstantias, sed etiam ipsam Incarnationis substantiam, seu ipsius Christi adventum. Idem docet in 3. sent. ad Annibal. dist. 4. quaest. unica art. 4. verbis quae supra retulimus.

97. His etiam locis S. Doctor rationem fundamentalem nostrae conclusionis insinuat: nam SS. Patres ipsi & instantibus precibus, & ferventibus desideriis, Deum sollicitaverunt ut mitteret filium suum in mundum, ut patet ex illo Isaia 45. *Rorate celi desuper & nubes pluant justum, aperiatur terra & germinet Salvatorem.* Et capite 64. *Vtinam dirumpes caelos & descenderes.* Illa autem preces & desideria habebant rationem meriti de congruo respectu adventus Filii Dei: Tum quia congruum erat ut Deus eos exaudiret qui ipsi obediebant. Tum etiam, quia ut docet sanctus Thomas 2. 2. quaest. 83. art. 15. orationes de necessariis ad salutem, merentur de congruo orantibus ea quae postulant. Adde quod sancta illa desideria disponebant antiquos Patres ad recipiendum Christum: Sed illa dispositiones morales habebant rationem meriti de congruo: Ergo SS. Patres meruerunt de congruo substantiam Incar-

nationis, seu adventum Filii Dei in mundum. Idem dicendum de acceleratione Incarnationis, quam etiam plerique patres iusti, post instantibus precibus, & ferventissimis desideriis, de congruo meruerunt. Sic Daniel 9. dicitur abbreviatum fuisse tempus Messiae, qui Daniel vir desideriorum erat. Et Plal. 118. Domine ex ore Dei praenuntiat, *Propter misericordiam tuam & gemitum pauperum, nunc exurgam: quod poscunt Patres de adventu Christi, propter sanctitatem Patrum ardentissima vota accelerato interpositantur.* Et apud Malachiam cap. 3. Christus dicitur: *Dominator quem vos queritis, & Angelus testamenti quem vos vultis, qui & idcirco dicitur venturus statim.*

Accelerationis porro nomine non est intelligendum quod cortex vocabuli praefert, nempe quod Christus venerit ante tempus quo decretum antea erat illum esse venturum, id enim immutabilitati divini decreti repugnat. Sed nomine accelerationis oportet intelligere virtutem antecessorem in Christi productione, sitam eo quod Deus ab aeterno propter merita antiquorum Patrum praevisa dependenter a Christo prius ratione praedestinato, sanxerit ut Christus in aliquo certo tempore fieret, & non in ulteriore in quo alioqui fieri potuisset, vel etiam factum fuisset, nisi petitiones & merita iustorum praedictorum intervenissent.

Hinc colligitur SS. Patres meruisse de congruo alias circumstantias Incarnationis, quod patet inductione, nam Scriptura Genes. 22. dignificat Abraham immolantem filium suum meruisse suam obedientiam, ut ex semine ipsius Christus nasceretur, *Benedicentur in semine tuo omnes gentes terrae, quia obedisti voci meae.* Et 2. Regum 7. David pro bona voluntate edificandi templum Domino magnificentiissimum, accepit hanc promissionem in remunerationem, *Suscitabo semen tuum post te, &c. Et stabiliam thronum regni ejus usque in sempiternum. Ego ero ei in patrem, & ipse erit mihi in filium.* Quae verba de Christo interpretatur Apostolus ad Hebraeos 1. Similique modo B. Virgo, puritate & humilitate, aliisque virtutibus eximii, de congruo meruit esse mater Dei, ut infra ostendemus.

Addo quod antiqui Patres meruerunt Incarnationem eo modo quo postularunt. At non postularunt eam nudè, sed cum omnibus circumstantiis: Ergo eam meruerunt cum omnibus circumstantiis. Major patet ex dictis, nam ipsae postulationes erant meritum de congruo. Minor vero probatur, quia postulabant Incarnationem ut operantem, petebant eam Christum ut Salvatorem formaliter, & Redemptorem. Sed Incarnatio ut operans, importat circumstantias temporis, loci, personarum, &c. Ergo antiqui Patres postularunt Incarnationem solum quantum ad substantiam, sed etiam cum omnibus circumstantiis. Unde quando D. Thomas 1. 2. quaest. 84. artic. 4. asserit promissionem quam Deus fecit Abraham, ut Christus ex ejus semine nasceretur, non fuisse propter meritum ipsius, sed ex gratuita Dei electione & vocatione, non aliud intendit, quam merita Abraham non fuisse motum praedestinationis Incarnationis, etiam quoad circumstantias personarum ex quibus Christus erat nasciturus. Cum quo tamen stat quod fuerint motivum secundarium executionis illius, etiam quoad hujusmodi circumstantias: ita ut Deus primò simpliciter praedestinavit Christum

causam ex tali semine, scilicet Abraham; & in A
alio signo subsequenti ordinaverit Abraham &
alios ab eo descendentes, ad tantum bonum dis-
poni per sua bona opera, quæ prius erant futura
ordine executionis.

§. II.

Solvuntur objectiones.

Objicies primò contra primam conclusionem:
Antiqui Patres meruerunt de condigno re-
gnum celorum: Ergo & apertione illius, sub-
indeque & ipsam incarnationem, quantum ad
effectum ejus secundarium & minus principale.

Respondeo cum D. Thoma in 3. dist. 18. quæ-
st. 6. quæstionem. 2. ad 2. quod antiqui Patres
meruerunt introitum paradisi, quantum ad id quod
personæ est, sicut & nos; tamen quod removeretur im-
pedimentum quod erat ex parte naturæ, mereri non
potuerunt, & ideo semper remanebat eis janua clausa.
Duo itaque clauderant celos ante incarnationem
Verbi, scilicet culpa totius naturæ, & indi-
gnitas cujuslibet particularis; & licet antiqui
Patres per proprium meritum hoc secundum
impedimentum removere potuerint, primum
tamen non potuerunt tollere, quia ad removen-
dum hoc impedimentum requiritur gratia capi-
tis, quam antiqui Patres non habebant. Unde li-
cet de condigno meruerint apertione regni
coelestis, prout dicit remotionem impedimenti
quod se tenet ex parte cujuslibet particularis,
non tamen prout importat remotionem impe-
dimenti quod se tenebat ex parte naturæ, per
peccatum originale vitiatæ.

Objicies secundò contra secundam conclusi-
onem: Sicut se habet ordo naturæ ad ordinem gra-
tiæ, ita se habet ordo gratiæ ad ordinem hypostati-
cum: Sed nihil est in toto ordine naturæ, quod
possit mereri, etiam de congruo, ordinem gra-
tiæ, aut aliquid ad ipsum pertinemens: Ergo nihil
etiam est in ordine gratiæ, quod etiam mereri pos-
sit aliquid pertinemens ad ordinem hypostaticum.

Respondeo negando absolute Majorem: Quia
vis enim nihil sit in toto ordine gratiæ quod ad-
quet unionem hypostaticam, aut ea quæ ad ipsam
pertinent, nec consequenter quod eam mereatur
de condigno, tamen in hoc differt ab ordine na-
turæ, quod ordo naturæ præcise non includit ami-
citiæ cum Deo, bene tamen ordo gratiæ; & sic
quia ad meritum de congruo non requiritur æ-
qualitas cum præmio, sed sufficit solum quod
funderetur in amicitia, inde fit ut quamvis in or-
dine naturæ non possit esse meritum, etiam de
congruo, respectu gratiæ, possit tamen esse in or-
dine gratiæ, respectu unionis hypostaticæ, cir-
cumstantiarum, & effectuum ejus.

Dices, Opera ordinis gratiæ magis sunt impro-
portionata unioni hypostaticæ, quam opera me-
re naturalia ipsi gratiæ: Ergo si per opera natura-
lia homo non possit de congruo mereri primam
gratiam, à fortiori per opera ordinis gratiæ me-
reri non poterit unionem hypostaticam. Conse-
quentia videtur legitima, Antecedens etiam est
manifestum: cum enim ordo hypostaticus, ut supra
dicebamus, involvat personam Verbi divini, quæ
est infinitæ dignitatis & perfectionis, veluti in
infinitum excedit ordinem gratiæ, qui cum sit fi-
nitus, solum finito modo distat ab ordine naturæ.

Respondeo distinguendo Antecedens: Sunt
magis improporionata respectu unionis hypo-

Tom. IV.

staticæ, physicæ & in esse entis consideratæ, con-
cedo. Moraliter & in ratione beneficii spectatæ, ne-
go. Gratia enim reddit amicum Dei, unde
cum inter amicos debeat esse communicatio bo-
norum propriorum, inde fit quod ille qui habet
gratiam, sit maxime proportionatus ad commu-
nicandum in bonis propriis Dei, subindeque ad
obtinendam incarnationem in ratione beneficii,
quæ est communicatio boni maxime proprii
Deo, ille verò qui habet solum naturam, & qui
elicit opera merè naturalia, cum non sit amicus
Dei, imò defacto sit ejus inimicus, nullam habet
in se proportionem ad communicandum in gra-
tia, quæ cum sit participatio formalis naturæ di-
vinæ, est etiam bonum maxime proprium Deo.

Objicies tertio: Eodem modo philosophandum
est de meritis respectu executionis quæ fit in tẽ-
pore, & respectu prædestinationis æternæ: Sed
respectu prædestinationis divinæ SS. Patres non
meruerunt etiam de congruo incarnationem alias
meruissent etiam de congruo prædestinationem
Incarnationis, quod non admittunt communiter
Theologi: Ergo &c. Major probatur, quia idem
ordo quæritur inter se servant in tempore secun-
dum causam & effectum, servare etiam debent
in præcensione & prædestinatione divina unde si
voluntas quæ prædestinata fuit Incarnatio sine
prævisis meritis SS. Patrum, est efficax, debet
etiam in tempore habere effectum independen-
ter ab illis meritis.

Respondeo, negando absolute Majorem, ut
enim in Tractatu de Prædestinatione docuimus,
Deus ab æterno secundum ordinem intentionis,
prædestinavit homines ad gloriam, independen-
ter ab illorum meritis; ita ut merita hominum
prævisa, nullo modo fuerint causa motiva quæ
Deum impulerit ad prædestinandum eos ad glo-
riam. Nihilominus in executione temporali di-
vinæ providentiæ & prædestinationis, Deus nulli
adulto confert gloriam, nisi præsuppositis meritis
illius. Unde ad probationem illius Majoris di-
cendum est, duplicem esse in mente divina ordi-
nem, alium intentionis, & alium executionis, &
eundem ordinem quem res inter se servant in
tempore secundum causam & effectum, servare
etiam in ordine executionis præconcepto & præ-
existente ab æterno in mente divina; secus verò
in ordine intentionis, iste enim cum executione
temporali in modo attingendi effectum non ad-
æquatur, sed potius opposito modo procedit,
quia ad id unde incipit intentio, terminatur ex-
ecutio.

Objicies quartò: Principium meriti non potest
cadere sub merito, etiam de congruo: Sed incar-
natio fuit principium meriti SS. Patrum: Ergo
non potuit cadere sub merito illorum, etiam de
congruo. Major patet, nam hæc ratione articulo
præcedenti docuimus, Christum non potuisse
mereri, etiam de congruo, unionem hypostati-
cam, & in Tractatu de Justificatione & Merito,
ex hoc principio inferunt Theologi, neminem
posse sibi mereri, etiam de congruo, primam gra-
tiam justificantem. Minor verò probatur Omne
meritum repertum in antiquis Patribus, fuit ex
gratia collata per Christum: Sed gratia collata
ex meritis Christi, supponit incarnationem tan-
quam sui principium: Ergo & merita sancto-
rum Patrum. Incarnationem tanquam sui prin-
cipium supponebant.

Mirum est, quantum hoc argumentum Theolo-
gorum ingenia torqueat, & in quam varies di-

ppp

cendi